



BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM



RAPORT TRIMESTRIAL PRIVIND MUS

**Progrese înregistrate în punerea
în aplicare din perspectivă
operațională a Regulamentului
privind Mecanismul unic de
supraveghere**

În anul 2014,
toate publicațiile BCE
prezintă un motiv preluat de
pe bancnota de 20 EUR.

2014 / 1

© Banca Centrală Europeană, 2014

Adresa	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt pe Main, Germania
Adresa poștală	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Telefon	+49 69 1344 0
Website	http://www.ecb.europa.eu

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

ISSN	978-92-899-1180-1 (versiune online)
ISSN	2315-3776 (versiune online)
Număr catalog UE	QB-BM-14-001-RO-N (versiune online)

MESAJE PRINCIPALE

Aceasta reprezintă primul Raport trimestrial către Parlamentul European, Consiliul UE și Comisia Europeană privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a Regulamentului privind Mecanismul unic de supraveghere (Regulamentul privind MUS). Raportul, care trebuie întocmit în temeiul Regulamentului privind MUS, acoperă nu numai cele trei luni anterioare datei de 3 februarie 2014, ci și activitatea pregătitoare întreprinsă de BCE în strânsă cooperare cu autoritățile naționale de supraveghere și băncile centrale după reuniunea la nivel înalt a zonei euro din 29 iunie 2012.

Structurile tranzitorii create de BCE în vederea pregătirii pentru lansarea Mecanismului unic de supraveghere (MUS) au înregistrat deja progrese semnificative, permițând astfel intrarea în vigoare fără sincope a Regulamentului privind MUS la data de 3 noiembrie 2013. Unele dintre realizările notabile sunt prezentate mai jos.

- Modelul de supraveghere al MUS a fost elaborat, în mare măsură, în concordanță cu proiectul de Manual de supraveghere al MUS, care cuprinde toate atribuțiile și procesele de supraveghere ale MUS, inclusiv relațiile dintre BCE și autoritățile naționale competente (ANC). Conceptul-cheie al Manualului de supraveghere este că echipe comune de supraveghere (ECS) vor supraveghea direct cele aproximativ 130 de bănci considerate „semnificative” în temeiul Regulamentului privind MUS. Componenta ECS a fost stabilită cu ocazia primei reuniuni a Consiliului de supraveghere.
- Proiectul de regulament-cadru privind MUS al BCE a fost finalizat și va fi supus consultării publice înainte de adoptare. În temeiul Regulamentului privind MUS, BCE are obligația de a adopta și publica acest regulament-cadru până la data de 4 mai 2014.
- Cadrul de raportare în scopul supravegherii în limitele MUS, care specifică datele necesare pentru modelul de supraveghere al MUS, a fost în mare măsură definit.
- Evaluarea cuprinzătoare a băncilor care ar putea fi considerate „semnificative” (făcând, astfel, obiectul supravegherii directe din partea BCE) a fost lansată public în luna octombrie 2013 și au fost organizate reuniuni cu directorii executivi ai celor 124 de grupuri bancare care fac obiectul evaluării. Principalele caracteristici ale testării la stres, unul dintre cei doi piloni complementari ai evaluării cuprinzătoare, au fost definite sub coordonarea Autorității bancare europene (ABE).
- A fost efectuată o cartografiere inițială a sistemului bancar din zona euro. În acest scop, a fost creat un catalog al tuturor entităților supravegheate care se încadrează în domeniul de aplicare al MUS, incluzând structura internă și componenta tuturor

grupurilor bancare din zona euro. Identificarea instituțiilor semnificative, în conformitate cu Regulamentul privind MUS, se va realiza de îndată ce vor fi puse la dispoziție toate datele relevante.

- Procesul de recrutare pentru structurile MUS se desfășoară conform planificării. Răspunsul la concursurile publice de recrutare lansate până în prezent, inclusiv cele pentru posturile de conducere de nivel superior și mediu ale MUS, a fost excelent.
- Activitatea pregătitoare internă din cadrul BCE este foarte avansată în multe domenii, precum infrastructură informatică, echipamente și întreținere, comunicare internă și externă, organizare logistică și servicii juridice și statistice.

La data de 16 decembrie 2013, Consiliul UE a numit-o pe dna Danièle Nouy în funcția de prim președinte al Consiliului de supraveghere.¹ Dna Nouy și-a preluat postul la data de 2 ianuarie 2014. Consiliul de supraveghere s-a întrunit pentru prima oară la data de 30 ianuarie 2014 și a adoptat un prim set de decizii oficiale privind punerea în aplicare din perspectivă operațională a Regulamentului privind MUS.

1 INTRODUCERE

Regulamentul privind MUS² prevede ca, începând cu data de 3 noiembrie 2013, BCE să transmită un raport trimestrial Parlamentului European, Consiliului UE și Comisiei Europene cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare din perspectivă operațională a Regulamentului privind MUS.

În conformitate cu regimul răspunderii stabilit cu Parlamentul European³ și cu Consiliul UE⁴, rapoartele trimestriale ar trebui să includă în mod specific informații privind:

- pregătirea, organizarea și planificarea internă a activității;
- măsuri concrete adoptate în vederea respectării cerinței de separare a funcțiilor de politică monetară și de supraveghere;

¹ A se vedea Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 16 decembrie 2013 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2013 al Consiliului din 15 octombrie 2013 de conferire a unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit (JO L 352, 24.12.2013, p. 50).

² Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 al Consiliului din 15 octombrie 2013 de conferire a unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit (JO L 287, 29.10.13, p. 63).

³ Acordul interinstituțional între Parlamentul European și Banca Centrală Europeană privind modalitățile practice de exercitare a controlului democratic și de monitorizare a exercitării atribuțiilor conferite Băncii Centrale Europene în cadrul mecanismului unic de supraveghere (JO L 320, 30.11.2013, p. 1).

⁴ Memorandum de înțelegere între Consiliul Uniunii Europene și Banca Centrală Europeană privind cooperarea în materie de proceduri referitoare la mecanismul unic de supraveghere, care a intrat în vigoare la data de 12 decembrie 2013.

- cooperarea cu alte autorități competente la nivel național/la nivelul UE;
- orice obstacole întâlnite de BCE în pregătirea atribuțiilor de supraveghere;
- orice evenimente care reprezintă motive de îngrijorare sau modificări ale codului de conduită.

Acest prim Raport trimestrial privind MUS acoperă nu numai perioada cuprinsă între 3 noiembrie 2013 și 3 februarie 2014, ci și activitățile pregătitoare desfășurate de la reuniunea la nivel înalt a zonei euro din 29 iunie 2012. Raportul a fost elaborat de experții BCE și aprobat de Consiliul de supraveghere după consultarea Consiliului guvernatorilor BCE. Cel de-al doilea raport trimestrial va fi publicat în luna mai 2014.

2 GUVERNANȚĂ

2.1 GUVERNANȚA ACTIVITĂȚILOR PREGĂTITOARE ÎNCEPÂND CU VARA ANULUI 2012

Activitățile pregătitoare în vederea instituirii MUS au fost inițiate de BCE în strânsă cooperare cu autoritățile naționale de supraveghere, în urma reuniunii la nivel înalt a zonei euro din data de 29 iunie 2012. Activitățile pregătitoare au fost coordonate de un grup la nivel înalt privind supravegherea, prezidat de președintele BCE și format din reprezentanți ai autorităților naționale competente (ANC) și băncilor centrale din zona euro. Un grup operativ privind supravegherea, cuprinzând reprezentanți la nivel înalt ai ANC și BCN și subordonat grupului la nivel înalt, a realizat activitățile tehnice pregătitoare. O echipă de proiect a fost, de asemenea, creată din rândul membrilor grupului operativ, pentru a stimula comunicarea și cooperarea între autoritățile de supraveghere și pentru a oferi orientări tuturor experților implicați în activitățile pregătitoare, inclusiv experților în materie de supraveghere care au fost, de atunci, detașați de la ANC la BCE. Grupul operativ a organizat activitatea tehnică în cinci direcții de activitate (DA1 până la DA5), care se axează, respectiv, pe:

- o cartografiere inițială a sistemului bancar din zona euro (DA1);
- cadrul juridic al MUS (DA2);
- elaborarea unui model de supraveghere pentru MUS (DA3);
- elaborarea unui cadru de raportare în scopul supravegherii pentru MUS (DA4);
- pregătirea inițială a evaluării cuprinzătoare a instituțiilor de credit (DA5).

2.2 INSTITUIREA STRUCTURILOR DE GUVERNARE ALE MUS

2.2.1 NUMIREA PREȘEDINTELUI ȘI VICEPREȘEDINTELUI

La data de 16 decembrie 2013, Consiliul UE a numit-o pe dna Danièle Nouy în funcția de prim președinte al Consiliului de supraveghere. Numirea dnei Nouy s-a bazat pe o propunere formulată de Consiliul guvernatorilor BCE la data de 20 noiembrie 2013, în urma unei proceduri publice de selecție, și aprobată de Parlamentul European la 11 decembrie 2013. Deși a urmat etapele prevăzute de Regulamentul privind MUS și convenite cu Parlamentul European și Consiliul UE, numirea s-a desfășurat în regim de urgență.

Vicepreședintele Consiliului de supraveghere urmează să fie ales din rândul membrilor Comitetului executiv al BCE. La data de 22 ianuarie 2014, Consiliul guvernatorilor BCE a propus numirea dnei Sabine Lautenschläger, recent numită în funcția de membru al Comitetului executiv, pentru funcția de vicepreședinte al Consiliului de supraveghere. Dna Lautenschläger este programată pentru o audiere în fața Comisiei pentru afaceri economice și monetare (ECON) a Parlamentului European la data de 3 februarie 2014. Parlamentul European și Consiliul UE vor adopta o decizie privind aprobarea candidatei propuse de BCE.

2.2.2 CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE ȘI COMITETUL DIRECTOR

În conformitate cu Regulamentul privind MUS, planificarea și îndeplinirea atribuțiilor de supraveghere conferite BCE vor reveni integral Consiliului de supraveghere ca organism intern al BCE. După numirea președintelui, fiecărei ANC i s-a solicitat să numească un reprezentant. În cazul în care autoritatea competentă nu este o bancă centrală națională (BCN), membrii Consiliului de supraveghere pot decide să aducă un reprezentant al BCN respective. În acest caz, reprezentanții vor fi considerați un membru în cadrul procedurii de votare.

Regulamentul privind MUS prevede obligația Consiliului guvernatorilor de a adopta norme interne în care să se detalieze relația acestuia cu Consiliul de supraveghere. Consiliul guvernatorilor a modificat Regulamentul de procedură al BCE în consecință la data de 22 ianuarie 2014. În special, normele revizuite stabilesc interacțiunea dintre Consiliul guvernatorilor și Consiliul de supraveghere în cadrul procedurii privind non-obiecțiile. În cadrul acestei proceduri, proiectele de decizii ale Consiliului de supraveghere vor fi considerate adoptate, cu excepția cazului în care Consiliul guvernatorilor formulează obiecții într-un interval definit, care nu depășește zece zile lucrătoare. În plus, pentru a reflecta în mod corespunzător responsabilitatea Consiliului guvernatorilor privind organizarea internă a BCE și organismele sale decizionale în conformitate cu Statutul SEBC, anumite norme de reglementare a

procedurilor Consiliului de supraveghere au fost incluse, de asemenea, în Regulamentul de procedură al BCE.

Regulamentul privind MUS prevede, de asemenea, obligația Consiliului de supraveghere de a adopta propriul Regulament de procedură, care va trebui citit coroborat cu Regulamentul de procedură revizuit al BCE. Acestea vor include reguli privind selecția membrilor Comitetului director, care va sprijini Consiliul de supraveghere. Comitetul director ar trebui să cuprindă maximum zece membri, inclusiv președintele, vicepreședintele și un reprezentant al BCE, iar componența acestuia ar trebui să asigure un echilibru corect și rotația ANC. Aceste norme au fost elaborate de experții BCE și discutate cu membrii grupului operativ privind supravegherea și cu grupul la nivel înalt privind supravegherea în decembrie 2013. O discuție preliminară în acest sens a avut loc în cadrul primei reuniuni a Consiliului de supraveghere din data de 30 ianuarie 2014. Se așteaptă ca sediul Comitetului director să fie stabilit pe parcursul lunii februarie 2014.

Deși Regulamentul privind MUS nu prevede în mod explicit un cod de conduită pentru membrii Consiliului de supraveghere, acesta conține unele norme de etică ce se vor aplica în mod expres acestora (precum cele privind conflictul de interese care derivă din posturile deținute ulterior). Întrucât există coduri de conduită în vigoare atât pentru Comitetul executiv, cât și pentru Consiliul guvernatorilor, s-a decis că este necesară adoptarea unui cod separat și pentru Consiliul de supraveghere. Pentru a reflecta cât mai bine caracterul distinctiv al Consiliului de supraveghere în limitele cadrului de organizare al BCE, Consiliul de supraveghere a dezbătut, în cadrul primei sale reuniuni din data de 30 ianuarie 2014, un proiect preliminar de *Cod de conduită pentru membrii Consiliului de supraveghere (Code of Conduct for the Members of the Supervisory Board)*.

2.2.3 COMITETUL ADMINISTRATIV DE CONTROL ȘI GRUPUL DE MEDIERE

Regulamentul privind MUS prevede ca BCE să instituie un comitet administrativ de control pentru efectuarea controlului administrativ intern al deciziilor adoptate de BCE în exercitarea atribuțiilor de supraveghere. Acest organism intern, care urmează să fie alcătuit din cinci persoane cu experiență suficientă în domeniul serviciilor bancare și al altor servicii financiare, va efectua controlul deciziilor de supraveghere, la solicitarea băncii în cauză. Sfera de aplicare a controlului se referă la conformitatea procedurală și de fond cu Regulamentul privind MUS a deciziei contestate. Normele de funcționare a comitetului administrativ de control vor stabili detaliat procedurile de urmat în acest context. Un proiect de instrument juridic supus atenției

Consiliul guvernatorilor a fost discutat cu membrii grupului operativ și ai grupului la nivel înalt privind supravegherea în decembrie 2013.

Pentru a asigura separarea atribuțiilor de politică monetară de cele de supraveghere, Regulamentul privind MUS prevede instituirea unui organism intern suplimentar, grupul de mediere, care se va ocupa – în cazul unei solicitări din partea unei ANC – de obiecțiile Consiliului guvernatorilor formulate la proiectele de decizii ale Consiliului de supraveghere. În componența grupului respectiv intră câte un membru din partea fiecărui stat membru participant, ales dintre membrii Consiliului guvernatorilor și ai Consiliului de supraveghere. Proiectul de regulament de procedură al grupului de mediere, supus atenției Consiliului guvernatorilor, a fost discutat cu membrii grupului operativ și ai grupului la nivel înalt privind supravegherea în decembrie 2013.

3 CADRUL JURIDIC

Asumarea, de către BCE, a atribuțiilor conferite prin Regulamentul privind MUS necesită adoptarea unei serii de acte juridice ale BCE înainte de data de 4 noiembrie 2014.

3.1 REGULAMENTUL-CADRU PRIVIND MUS AL BCE

Conform Regulamentului privind MUS, BCE trebuie să adopte, în consultare cu ANC și pe baza unei propuneri din partea Consiliului de supraveghere, cadrul de stabilire a modalităților practice de punere în aplicare a articolului 6 din Regulamentul privind MUS (privind cooperarea dintre BCE și ANC în cadrul MUS). Acest cadru va lua forma unui regulament al BCE (regulamentul-cadru), proiectul acestuia urmând să facă obiectul unei consultări publice la începutul anului 2014. BCE trebuie să adopte și să publice acest regulament-cadru până la data de 4 mai 2014. Astfel cum s-a menționat mai sus, o direcție specială de activitate (DA2) formată din experți juridici ai BCE, ANC și BCN a fost instituită pentru a facilita aceste pregătiri juridice și pentru a furniza consiliere juridică privind celelalte activități pregătitoare.

Scopul principal al regulamentului-cadru este de a specifica procedurile care reglementează cooperarea dintre BCE și ANC.

Regulamentul-cadru va cuprinde aspectele menționate în mod expres în articolul 6 alineatul (7) din Regulamentul privind MUS, care prevede că în componența cadrului vor intra cel puțin următoarele elemente:

- metodologia de evaluare a caracterului semnificativ al instituțiilor;

- procedurile de cooperare în ceea ce privește supravegherea instituțiilor de credit semnificative;
- procedurile de cooperare în ceea ce privește supravegherea instituțiilor de credit mai puțin semnificative.

În plus, regulamentul-cadru va trata și alte aspecte, în afara celor menționate în mod expres în articolul 6 din Regulamentul privind MUS. Printre aceste aspecte se numără, de exemplu, cele legate de procedurile privind competențele în materie de investigare, autorizațiile, participațiile calificate, retragerea autorizațiilor, regimul sancțiunilor administrative, supravegherea macroprudențială și cooperarea strânsă. Regulamentul-cadru va stabili, de asemenea, principalele norme referitoare la un proces echitabil pentru adoptarea deciziilor în materie de supraveghere ale BCE, respectiv dreptul de a fi audiat, accesul la documente, regimul lingvistic.

Înainte de adoptarea regulamentului-cadru, BCE trebuie să organizeze o consultare publică deschisă⁵. Consultarea publică va fi lansată la data de 7 februarie 2014, după aprobarea proiectului de regulament-cadru de către Consiliul de supraveghere în cadrul primei reuniuni a acestuia. Înainte de lansarea consultării publice, proiectul de regulament-cadru a fost transmis Comisiei pentru afaceri economice și monetare (ECON) a Parlamentului European, în conformitate cu dispozițiile relevante ale acordului interinstituțional încheiat între Parlamentul European și BCE.

De asemenea, la 19 februarie 2014, va fi organizată o audiere publică la BCE, în Frankfurt pe Main, în cadrul căreia părțile interesate vor avea ocazia de a adresa întrebări privind proiectul de regulament-cadru.

3.2 NORME INTERNE PRIVIND SEPARAREA DE FUNCȚIA DE POLITICĂ MONETARĂ

Regulamentul privind MUS prevede ca BCE să adopte și să publice toate normele interne necesare pentru a asigura separarea domeniilor funcționale de supraveghere și de politică monetară și alte atribuții ale BCE, inclusiv normele privind secretul profesional și schimbul de informații.

În consecință, a început elaborarea de norme interne pentru a asigura separarea, respectiv printr-o combinație între separarea organizațională și separarea fluxurilor de informații.

Astfel cum s-a descris mai sus, un Consiliu de supraveghere independent – separat de Consiliul guvernatorilor – a fost înființat pentru a elabora și a pune în aplicare decizii. Deliberările

⁵ În temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul privind MUS.

Consiliului guvernatorilor în materie de supraveghere vor fi strict separate de cele privind alte aspecte, având ordini de zi și reuniuni distincte.

În ceea ce privește separarea fluxurilor de informații, BCE are experiență în elaborarea și furnizarea modalităților instituționale și operaționale care separă în mod sigur informațiile (de exemplu, pentru a asigura că există așa-numite „ziduri chinezești” între informațiile aferente BCE și cele aferente CERS). Pentru separarea între politica monetară și cea în materie de supraveghere, normele interne se vor baza în special pe sistemele de administrare a documentelor și evidențelor din cadrul BCE, care oferă elemente de siguranță (precum grupuri/drepturi de acces) în vederea acordării/restricționării accesului la documente și dosare, precum și pe regimul de confidențialitate al BCE, care definește modul de clasificare și manipulare a informațiilor sensibile ale BCE.

3.3 REGULAMENTUL PRIVIND PERCEPEREA TAXELOR DE SUPRAVEGHERE

Pentru detalii referitoare la Regulamentul BCE privind taxele de supraveghere, a se vedea secțiunea 7.3.

3.4 DECIZIA PRIVIND COOPERAREA STRÂNSĂ

În timp ce regulamentul-cadru prevede modalitățile operaționale între BCE și ANC ale unui stat membru a cărui monedă nu este euro odată ce a fost instituit regim de cooperare strânsă, procedura de stabilire a acestei cooperări va fi prevăzută într-o decizie BCE pe această temă, care va oferi mai multe detalii decât Regulamentul privind MUS. A fost elaborat un proiect de decizie a BCE privind cooperarea strânsă, care prevede aspectele procedurale legate de:

- cererile de inițiere a unei cooperări strânse;
- evaluarea acestor cereri de către BCE;
- posibila suspendare și încetare a unei cooperări strânse.

De asemenea, proiectul de decizie a BCE specifică lista documentelor însoțitoare necesare pentru solicitarea inițierii unei cooperări strânse, furnizează modele pentru notificarea cererii respective și o declarație privind conformitatea legislației naționale. Se așteaptă ca BCE să adopte acest proiect de decizie pe parcursul lunii februarie 2014. Până în prezent, BCE nu a primit nicio indicație privind interesul de a stabili un regim de cooperare strânsă din partea statelor membre ale căror monedă nu este euro. Incertitudinile privind noile probleme pe care le

poate genera posibila activare a acordurilor de cooperare strânsă reprezintă o dificultate suplimentară pentru BCE în cadrul activităților sale pregătitoare.

4 MODELUL DE SUPRAVEGHERE AL MUS

Una dintre principalele priorități ale activităților pregătitoare a constituit-o elaborarea principalelor caracteristici ale modelului operațional de supraveghere care va orienta funcționarea MUS. Această activitate a fost întreprinsă de o direcție specială de activitate (DA3) și este reflectată în Manualul de supraveghere al MUS.

4.1 MANUALUL DE SUPRAVEGHERE AL MUS

Manualul de supraveghere al MUS conține principiile, procesele și procedurile generale, precum și metodologia privind supravegherea instituțiilor semnificative și mai puțin semnificative, ținând cont de principiile de funcționare a MUS. Acesta descrie procedurile de cooperare în cadrul MUS și cu autoritățile din afara MUS. Deși Manualul de supraveghere reprezintă primul exemplu de document intern al experților MUS, se are în vedere elaborarea unei versiuni publice cuprinzătoare.

O parte semnificativă a Manualului de supraveghere este dedicată procesului de supraveghere și evaluare (PSE), care a fost elaborat pentru a orienta procesele de supraveghere a instituțiilor de credit semnificative și mai puțin semnificative și cerința privind suplimentarea fondurilor proprii specifice, cerințele de publicare, cerințele privind lichiditatea sau alte măsuri generate de acestea, după caz⁶. PSE cuprinde:

- un sistem de evaluare a riscurilor (SER);
- o metodologie de cuantificare a amortizoarelor de capital și lichiditate (cuantificarea PSE);
- o abordare privind integrarea SER, a cuantificării PSE și a rezultatelor testării la stres.

PSE din cadrul MUS va adopta o abordare integrată, bazată pe un set extins de informații furnizate de SER, pe cuantificările amortizoarelor de capital și lichiditate – inclusiv procesul de evaluare a adecvării capitalului intern al băncilor (*internal capital adequacy assessment process* – ICAAP) și procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (*internal liquidity adequacy assessment process* – ILAAP), precum și rezultatele testării la stres de tip descendent (*top-down*); acesta le va combina în mod logic pentru a cuantifica nivelurile adecvate de capital și

⁶ Articolul 4 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul privind MUS.

lichiditate și pentru a întocmi planul de examinare a supravegherii, având în vedere evaluarea mai largă a riscurilor în temeiul pilonului 2 al cadrului Basel, astfel cum a fost pus în aplicare în UE de Directiva privind cerințele de capital IV/Regulamentul privind cerințele de capital (pachetul CRD IV).

Integrarea acestor dimensiuni se realizează la nivelul fiecărui risc în parte și la nivel global.

4.2 ECHIPELE COMUNE DE SUPRAVEGHERE

În cadrul MUS, supravegherea operațională a fiecărui grup bancar sau instituție de credit semnificativ(ă) va fi realizată de o echipă comună de supraveghere (ECS). Fiecare ECS va fi condusă de un coordonator de la BCE și va cuprinde supraveghetori cu înaltă calificare atât de la BCE, cât și de la ANC din statele membre participante. Printre responsabilitățile unei ECS se vor număra planificarea și executarea programului anual de supraveghere pentru instituția care i-a fost atribuită și adoptarea și monitorizarea punerii în aplicare a deciziilor adoptate de Consiliul de supraveghere și de Consiliul guvernatorilor. ECS pot, de asemenea, să propună subiecte pentru examinările la fața locului și să urmărească măsurile adoptate în urma constatărilor.

Conceptul de ECS, în calitate de instrument operațional de supraveghere la nivel supranațional, a fost elaborat în mod special pentru MUS. Comparativ cu abordarea existentă a colegiilor de supraveghetori – care a constituit până în prezent unica modalitate de exercitare a supravegherii la nivel transnațional, în afară de cooperarea bilaterală –, conceptul de ECS aduce o serie de îmbunătățiri reale.

Atât în privința dimensiunii, cât și a expertizei, fiecare ECS este înființată, iar membrii săi sunt aleși astfel încât să se adapteze în mod specific modelului de afaceri, profilului de risc și repartizării geografice a instituției supravegheate, implicând toți supraveghetorii BCE și ANC care se ocupă de supravegherea unei anumite bănci. Aceasta permite o abordare puternic integrată a supravegherii băncilor transfrontaliere, oferind ECS posibilitatea de a-și desfășura activitățile luând în considerare profilul specific de risc al instituției respective și de a asigura că instituția respectă cadrul juridic și prudential în mod continuu și anticipativ.

Gestionarea operațională a ECS va fi eficientă. Coordonatorul ECS va putea să reacționeze la evenimente ad-hoc prin ajustarea priorităților de supraveghere, redirecționarea activităților ECS, atenționarea conducerii BCE sau solicitarea de orientări sau sprijin suplimentar din partea Consiliului de supraveghere sau a Consiliului guvernatorilor, când acest lucru este necesar. De asemenea, coordonatorii ECS își vor gestiona echipele la nivel personal, prin motivarea acestora, oferirea de orientări și conducerea acestora, după caz.

Pentru a oferi asistență ECS și pentru a asigura consecvența supravegherii, MUS va furniza o rețea extinsă de sprijin și expertiză specializată. De exemplu, procesele de planificare anuală a activităților de supraveghere și organizarea inspecțiilor la fața locului vor fi gestionate la nivel central. Pentru sprijin în domenii specifice precum aspecte legate de model sau de riscuri, întrebări privind aspecte juridice sau sprijin în chestiuni de politică sau metodologie, ECS vor putea solicita oricând asistență suplimentară din partea funcțiilor orizontale ale BCE.

Prin această asociere de caracteristici unice, se prefigurează că ECS vor deveni instrumentul cel mai integrat de supraveghere supranațională. Cu toate acestea, trebuie subliniat că succesul procesului de recrutare este de o importanță capitală pentru proiectul global, întrucât ECS au nevoie de personal cu înaltă calificare pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod optim. Acest lucru este valabil în mod deosebit pentru coordonatorii ECS, cerințele din profilul acestora incluzând niveluri ridicate de experiență profesională în domeniul supravegherii și experiență de conducere la nivel supranațional.

4.3 SISTEMUL DE EVALUARE A RISCURILOR DIN CADRUL MUS (SER)

Sistemul de evaluare a riscurilor (SER) din cadrul MUS își are originea într-o combinație de indicatori cantitativi și date calitative; nu este o abordare pur mecanică, ci lasă o marjă pentru o apreciere ghidată de principii clar definite, respectiv o „apreciere limitată”. Acesta este conceput pentru a se aplica tuturor băncilor din cadrul MUS – nu numai celor semnificative – și, astfel, trebuie implementat în mod proporțional.

Metodologia de evaluare a riscurilor instituțiilor supravegheate este elaborată pe categorii individuale (riscul de afaceri și profitabilitatea; riscul de credit și de contrapartidă, inclusiv riscul rezidual; riscul de dobândă asociat portofoliului bancar; riscul de piață; riscul de securitizare; riscul operațional; riscul de asigurare, riscul de concentrare (inter-risc); guvernanta internă și gestionarea riscurilor; riscul de lichiditate și poziția de capital).

Un obiectiv principal al SER este să țină cont de gama cea mai largă posibil de indicatori atât cantitativi, cât și calitativi (inclusiv anticipativi) la evaluarea profilului de risc intrinsec al unei bănci, de poziția acesteia în raport cu celelalte bănci, precum și de vulnerabilitatea acesteia față de o serie de factori exogeni. Pentru majoritatea dimensiunilor, în cadrul evaluării se face distincția între nivelul de risc și controlul riscurilor. Ulterior, aceste aspecte sunt combinate pentru a evalua o anumită categorie, iar evaluările categoriilor individuale sunt integrate apoi într-o evaluare globală.

4.4 PROCESUL DE SUPRAVEGHERE ȘI EVALUARE DIN CADRUL MUS

Cea de-a doua componentă a dezvoltării metodologice cuprinde evaluarea capitalului din cadrul procesului de supraveghere și evaluare (PSE), cuantificarea amortizorului de lichiditate conex, rolul exercițiului de testare la stres, măsurile în materie de supraveghere și comunicarea.

Cuantificarea capitalului și lichidității din cadrul PSE integrează în mod armonios toate informațiile relevante disponibile. Această abordare este un continuum, în care evaluarea riscurilor și analiza ICAAP/ILAAP se alimentează reciproc pentru a oferi o evaluare coerentă a profilului de risc al băncilor.

Abordarea integrată urmărește ca cele patru perspective (evaluarea riscului, cuantificarea capitalului și lichidității din cadrul PSE, exercițiul de testare la stres de tip descendent (*top-down*) și definirea programelor de examinare în scopul supravegherii) să devină părți coerente ale strategiei în materie de supraveghere a MUS, evitând orice lacună, duplicare sau suprapunere a atribuțiilor sau evaluărilor, toate activitățile fuzionând în cadrul unui flux de lucru unic. Această consecvență este necesară, de asemenea, între ECS, întrucât fiecare dintre acestea se va ocupa de supravegherea zilnică a instituțiilor semnificative și va fi responsabilă de cele patru componente.

Abordarea integrată se bazează pe SER în ipoteza că, pentru toate categoriile de risc relevante, va oferi o indicație privind vulnerabilitățile instituției supravegheate. Această evaluare a gradului combinat de risc al activităților băncii, înainte de analizarea capitalului și poziției lichidității, este importantă în aprecierea nivelului de capitalizare și lichiditate, întrucât autoritatea de supraveghere ar trebui să se aștepte ca nivelurile mai ridicate ale riscului să fie susținute de un nivel mai ridicat de resurse proprii.

4.5 PROCESE ȘI PROCEDURI DE SUPRAVEGHERE ȘI STUDII DE CAZ

Procesele și procedurile de supraveghere sunt detaliate în Manualul de supraveghere. Mai jos este prezentat un rezumat al aspectelor cuprinse în manual:

- **cooperarea în cadrul MUS:** rolul și responsabilitățile ECS privind supravegherea zilnică a instituțiilor semnificative; procedurile de supraveghere la nivel consolidat și individual (respectiv la nivelul unei societăți-mamă și la nivel individual/subconsolidat în raport cu componentele grupurilor cu sediul în țări din zona euro altele decât cele ale societății-mamă); și proceduri privind îndeplinirea cerințelor de cooperare cu statele membre a căror monedă nu este euro, dar în cazul cărora a fost inițiată o cooperare strânsă între BCE și ANC;

- **roluri, responsabilități și proceduri decizionale în cadrul MUS:** cadrul juridic; etapele procesului decizional, inclusiv proceduri decizionale în regim de urgență; și regimul lingvistic al MUS care reglementează comunicarea dintre BCE și ANC ale statelor membre participante;
- **proces și proceduri detaliate ale MUS:** pentru supravegherea instituțiilor semnificative și mai puțin semnificative care urmează ciclul de viață tipic al unei instituții; aplicarea supravegherii în statele membre aflate în cooperare strânsă; asigurarea executării programelor de supraveghere pentru instituțiile de credit, conform standardelor BCE și cu o calitate a supravegherii garantată ca fiind adecvată.

Pentru a optimiza Manualul de supraveghere și a testa metodologia și concepția ECS, au fost realizate studii de caz, în vederea evaluării impactului măsurilor alternative asupra implementării efective. Pentru diferitele aspecte ale metodologiei, studiile de caz au fost aplicate asupra unui set constant de instituții financiare.

4.6 ABORDAREA MUS PRIVIND INSPECȚIILE LA FAȚA LOCULUI

Manualul de supraveghere descrie, de asemenea, abordarea privind inspecțiile la fața locului. Pe lângă definirea inspecțiilor la fața locului și explicarea obiectivelor acestora, Manualul de supraveghere prezintă în detaliu tipurile și sfera de aplicare a inspecțiilor la fața locului, precum și organizarea, tehnicile și ciclul de viață tipic al acestora.

4.7 POLITICA LINGVISTICĂ

Cadrul juridic care reglementează regimul lingvistic al MUS este stabilit, în principal, de Regulamentul nr. 1 din 1958 al Consiliului de stabilire a regimului lingvistic al instituțiilor UE. Zona euro are 15 limbi oficiale, iar cele 28 de state membre ale UE au 24 de limbi oficiale.

De regulă, pentru comunicarea între BCE și entitățile supravegheate, acestea din urmă se pot adresa BCE în oricare dintre limbile oficiale ale UE, iar BCE va răspunde în limba respectivă. Deciziile adresate entităților supravegheate sau altor persoane (de exemplu, membrilor consiliilor, acționarilor calificați) vor fi adoptate de BCE în limba engleză și în limba oficială a statului membru în care fiecare destinatar își are sediul sau domiciliul. În cazul în care o decizie este luată la solicitarea unei entități supravegheate, aceasta va fi adoptată în limba engleză și în limba utilizată în solicitare. Cu toate acestea, BCE se așteaptă ca o serie de instituții de credit, în special cele mai mari, să convină asupra utilizării limbii engleze în comunicarea cu BCE. Atunci

când un act juridic al BCE este adoptat în limba engleză și în oricare altă limbă oficială a UE, toate versiunile lingvistice sunt deopotrivă autentice. De regulă, pentru comunicarea între BCE și ANC se va utiliza limba engleză.

4.8 PERIOADA DE TRANZIȚIE

Funcțiile și atribuțiile care urmează să fie exercitate pe parcursul perioadei de tranziție sunt prevăzute într-un calendar specific, care este actualizat lunar. Un plan general mai detaliat descrie și monitorizează periodic progresele tuturor activităților, inițiativelor și eforturilor de coordonare aferente pregătirilor pentru MUS. Toate domeniile vizate contribuie la acest plan general și răspund față de acesta.

În plus, un capitol special din Manualul de supraveghere descrie modul de funcționare a MUS în perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a Regulamentului privind MUS și data la care MUS își asumă pe deplin atribuțiile în materie de supraveghere, precum și sfera atribuțiilor care vor fi îndeplinite în perioada respectivă.

5 EVALUAREA CUPRINZĂTOARE A INSTITUȚIILOR DE CREDIT

BCE și ANC participante efectuează o evaluare cuprinzătoare, în conformitate cu Regulamentul privind MUS. Mai specific, BCE desfășoară acest exercițiu, prezintă detaliat concepția și strategia care stau la baza acestuia, monitorizează executarea acestuia în strânsă cooperare cu ANC, efectuează asigurarea calității în mod continuu, colectează și consolidează rezultatele și finalizează și publică evaluarea globală. În exercitarea acestui rol de coordonare, BCE este asistată de Oliver Wyman, o firmă internațională de consultanță, specializată în analizele sectorului bancar. ANC realizează exercițiul la nivel național, pe baza cerințelor privind datele și a metodologiei elaborate la nivel central, canalizând astfel în mod eficient cunoștințele și expertiza la nivel local. De asemenea, ANC sunt asistate de auditori sau consultanți independenți. Pentru a asigura coerența executării atât între țări, cât și între bănci, au fost instituite măsuri de asigurare a calității.

BCE preconizează publicarea rezultatelor evaluării cuprinzătoare înainte de asumarea noilor responsabilități în materie de supraveghere în luna noiembrie 2014.

5.1 SCOPURILE ȘI SFERA DE APLICARE A EVALUĂRII CUPRINZĂTOARE

Evaluarea cuprinzătoare are trei scopuri:

- în primul rând, să stimuleze transparența, respectiv să amelioreze calitatea informațiilor disponibile privind situația băncilor;
- în al doilea rând, acolo unde este necesar, să redimensioneze bilanțurile, prin identificarea și implementarea măsurilor corective necesare;
- în al treilea rând – scop care decurge din cele anterioare – să susțină încrederea în sectorul bancar.

Informații privind abordarea generală a evaluării cuprinzătoare sunt disponibile pe website-ul BCE⁷.

Evaluarea include 128 de instituții de credit din 18 state membre, reprezentând aproximativ 85% din activele băncilor din zona euro. Acestea sunt băncile care ar putea fi considerate în mod plauzibil ca fiind semnificative în temeiul Regulamentului privind MUS. Cu toate acestea, lista completă și finală a băncilor semnificative, care va fi compilată ulterior în anul 2014, când vor fi disponibile statistici actualizate, ar putea fi mai scurtă (a se vedea și secțiunea 7.1).

5.2 PRINCIPALELE ELEMENTE ALE EVALUĂRII CUPRINZĂTOARE

BCE va asigura că evaluarea cuprinzătoare este riguroasă și că abordează principalele surse de risc. Aceasta cuprinde doi piloni complementari, implementați în cadrul unei structuri centralizate la BCE.

- În primul rând, o **evaluare a calității activelor**, prin care BCE va evalua calitatea activelor băncilor și va spori transparența expunerilor băncilor. Această evaluare va fi largă și incluzivă, cuprinzând expuneri la riscurile de credit și de piață, poziții bilanțiere și extrabilanțiere, precum și expuneri interne și externe. Vor fi incluse toate categoriile de active, inclusiv împrumuturile neperformante, împrumuturile restructurate și expunerile suverane. Rezultatele evaluării se vor baza pe un prag de capital de 8% din fondurile proprii de nivel 1, utilizând definiția din 2014 furnizată de pachetul CRD IV.
- În al doilea rând, o **testare la stres**, care se va efectua în strânsă cooperare cu ABE. BCE și ABE au comunicat recent detalii suplimentare privind testarea la stres, metodologia și pragurile corespunzătoare de adecvare a capitalului (8% și 5,5% din

⁷ <http://www.ecb.europa.eu>

fondurile proprii de nivel 1 pentru scenariul de bază și, respectiv, pentru scenariul nefavorabil). Întrucât testarea la stres pentru băncile care fac obiectul evaluării cuprinzătoare va include cerințe de capital care pot proveni din evaluarea calității activelor, obținerea rezultatului final va fi mai solicitantă.

În plus, o evaluare a riscurilor în scopul supravegherii, în funcție de disponibilitatea datelor, ar putea sprijini evaluarea cuprinzătoare printr-o verificare a controlului/consecvenței rezultatelor celor doi piloni principali. Aceasta ar urmări contracararea riscurilor principale ale băncilor, inclusiv cele legate de lichiditate, efectul de levier și finanțare. Aceasta ar cuprinde o analiză cantitativă și calitativă bazată pe informațiile retrospective și anticipative destinate evaluării profilului de risc intrinsec al unei bănci, a poziției acesteia în raport cu celelalte bănci, precum și a vulnerabilității acesteia față de o serie de factori exogeni.

5.3 ORGANIZAREA EVALUĂRII CUPRINZĂTOARE

Pentru a atinge scopurile evaluării cuprinzătoare, exercițiul trebuie organizat la nivel central, asigurând un caracter riguros și consecvent la nivelul statelor membre participante. Evaluarea cuprinzătoare a fost organizată astfel încât să se asigure executarea coerentă a unei metodologii robuste, o guvernare eficientă și un proces decizional suficient de rapid.

Structura centrală de guvernare și implementare a evaluării cuprinzătoare cuprinde trei niveluri diferite, completate de structurile locale naționale corespunzătoare din fiecare dintre cele 18 state membre participante.

Evaluarea cuprinzătoare este guvernată de un Comitet director privind evaluarea cuprinzătoare (CDEC), care este subordonat Consiliului de supraveghere.⁸ CDEC este prezidat de președintele Consiliului de supraveghere și de vicepreședintele BCE și este alcătuit din patru reprezentanți ai BCE și reprezentanți la nivel înalt provenind de la opt ANC.

Proiectul global este condus de dl Jukka Vesala, director general al DG Supraveghere microprudențială III. În calitate de manager de proiect al evaluării cuprinzătoare, dl Vesala monitorizează activitatea tehnică pregătitoare desfășurată de două structuri tehnice, Biroul central de gestionare a proiectului (BCGP) și Echipa de testare la stres a evaluării cuprinzătoare (ETSEC), asigurând legătura dintre această activitate tehnică și CDEC, precum și o relație strânsă cu ABE și cu țările din afara MUS implicate în evaluarea cuprinzătoare.

⁸ CDEC a fost subordonat grupului la nivel înalt privind supravegherea până la înființarea oficială a Consiliului de supraveghere.

BCGP este responsabil de asigurarea calității, definirea standardelor metodologice și oferirea ANC de orientări privind conținutul pentru a asigura comparabilitatea și consecvența. Acesta este format din experți ai BCE (și sprijinit de consultanți externi), menținând legătura cu structurile locale naționale și monitorizând activitatea acestora, pentru a asigura că implementarea se desfășoară conform graficului. Echipe de țară formate din experți ai BCE au fost constituite pentru a realiza asigurarea calității la nivel național, a furniza asistență tehnică și a asigura implementarea consecventă a evaluării cuprinzătoare la nivel de țară.

CDEC include un reprezentant suplimentar din partea BCE, doi reprezentanți din partea ABE și doi reprezentanți ai ANC și este responsabil de asigurarea strânsei cooperări cu ABE, precum și a interdependenței necesare între exercițiul de evaluare bilanțieră și testarea la stres.

6 ORGANIZAREA FUNCȚIEI DE SUPRAVEGHERE ÎN CADRUL BCE

Pentru a îndeplini noua funcție de supraveghere, BCE instituie patru noi direcții generale și un secretariat, cu un număr total de angajați estimat la aproximativ 770 (echivalent posturi normă întreagă):

- DG Supraveghere microprudențială I și II vor fi responsabile de **supravegherea zilnică directă a băncilor semnificative**;
- DG Supraveghere microprudențială III se va ocupa de **supravegherea indirectă** a băncilor mai puțin semnificative;
- DG Supraveghere microprudențială IV va fi responsabilă de serviciile **orizontale** și specializate și va sprijini, de asemenea, celelalte direcții generale în îndeplinirea funcțiilor acestora;
- un secretariat specializat va sprijini Consiliul de supraveghere și substructurile conexe.

Recrutarea aferentă MUS urmează normele și procedurile de recrutare existente ale BCE, conform cărora personalul și persoanele în funcții de conducere sunt selectate, în general, în urma unui concurs organizat de comitete de selecție. Procedura de recrutare aferentă MUS a fost organizată în mod descendent (*top-down*), și anume inițial a fost publicat anunțul pentru ocuparea postului de președinte al Consiliului de supraveghere, urmat direct de anunțurile pentru ocuparea funcțiilor de conducere de nivel superior la sfârșitul lunii septembrie 2013, în timp ce majoritatea posturilor de conducere de nivel mediu au fost anunțate la începutul lunii decembrie 2013. Această abordare a urmărit să asigure că persoanele cu funcții de conducere de

nivel superior selectate pot participa în comitetul de selecție pentru posturile de conducere de nivel mediu, iar persoanele în posturi de conducere de nivel mediu, în comitetele de selecție a personalului.

S-au realizat următoarele progrese: președintele Consiliului de supraveghere a fost numit la jumătatea lunii decembrie 2013 și a participat pe deplin la deciziile finale privind numirile celor patru directori generali la începutul lunii ianuarie 2014. Se așteaptă ca deciziile privind cei șase directori generali adjuncți să fie luate pe parcursul lunii februarie 2014. Recrutarea majorității personalului cu funcții de conducere de nivel mediu (aproximativ 100 de posturi) este în curs, iar cele mai multe anunțuri pentru ocuparea posturilor specializate au fost lansate până la sfârșitul anului 2013. Se așteaptă ca toate anunțurile privind posturile vacante restante (aproximativ 20 de posturi de conducere de nivel mediu și 280 de posturi specializate – toate în DG Supraveghere microprudențială III și IV) să fie publicate până la sfârșitul lunii februarie 2014. Procesul de recrutare pentru DG Supraveghere microprudențială I și II a reprezentat o prioritate în vederea creării ECS și a evaluării cuprinzătoare.

Personalul aferent celor patru noi direcții generale și noului secretariat va fi găzduit temporar într-o clădire închiriată în apropierea clădirii „Eurotower”. Când BCE se va muta în noul sediu, care în prezent se află în construcție în cartierul Ostend al orașului Frankfurt, personalul cu atribuții de supraveghere va fi transferat în Eurotower. Noul sediu al BCE a fost proiectat înainte să se preconizeze asumarea sarcinilor de supraveghere și nu va avea suficient spațiu pentru a găzdui personalul cu atribuții de supraveghere.

Pe lângă personalul suplimentar, pentru a susține extinderea sferei de activitate și a atribuțiilor BCE, în prezent se înființează o serie de unități în cadrul structurii existente, cu un număr total de angajați permanenți estimat la aproximativ 200 (echivalent posturi normă întreagă). Au fost create noi servicii în DG Servicii juridice, DG Statistică și DG Stabilitate financiară (care a fost redenumită DG Politică macroprudențială și stabilitate financiară pentru a reflecta noile funcții ale BCE în temeiul Regulamentului privind MUS). De asemenea, noi secții au fost create în DG Resurse umane, buget și organizare, precum și în DG Administrație.

În temeiul Regulamentului privind MUS, Consiliul guvernatorilor BCE va redacta și va publica un *Cod de conduită pentru personalul executiv și de conducere al BCE implicat în supravegherea bancară*. În prezent, BCE examinează un proiect de cod de conduită și va transmite, în timp util, o propunere Consiliului de supraveghere și organismelor decizionale ale BCE.

7 PREGĂTIREA ALTOR DIRECȚII DE ACTIVITATE RELEVANTE

7.1 CARTOGRAFIEREA SISTEMULUI BANCAR DIN ZONA EURO

Astfel cum s-a menționat în secțiunea 2.1, o direcție de activitate (DA1) a fost mandatată să cartografieze sistemul bancar din zona euro, cu alte cuvinte să compileze un catalog al tuturor entităților supravegheate care se încadrează în sfera de activitate a MUS, incluzând structura internă și componența tuturor grupurilor bancare din zona euro.

DA1 a colectat mai multe serii de date ca bază pentru analizele și rapoartele care au fost integrate în discuțiile de politică privind diferite aspecte relevante pentru clasificarea entităților supravegheate ca fiind semnificative sau mai puțin semnificative. Colectările de date și analizele s-au axat pe entitățile care se pot încadra în sfera de activitate a MUS. Abordarea privind colectarea datelor referitoare la entitățile respective a fost elaborată pentru a permite evaluarea semnificației acestora, în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul privind MUS. Detaliile metodologice legate de evaluarea și stabilirea băncilor semnificative vor fi dezvoltate într-o secțiune specială a Regulamentului-cadru privind MUS. În afara criteriului legat de dimensiune, structura și componența grupurilor supravegheate sunt deosebit de relevante pentru stabilirea gradului de semnificație al unei instituții, având în vedere că aceste criterii urmează să fie evaluate la cel mai înalt nivel de consolidare.

Setul de date creat de DA1 a servit drept bază pentru selectarea de către BCE a instituțiilor care fac obiectul evaluării cuprinzătoare (a se vedea secțiunea 5.1) și va sta la baza listei inițiale a instituțiilor semnificative, care urmează să fie întocmită înainte ca MUS să își asume pe deplin atribuțiile de supraveghere.

7.2 CADRUL DE RAPORTARE A DATELOR ÎN MATERIE DE SUPRAVEGHERE

O direcție suplimentară de activitate (DA4) a fost creată pentru:

- a analiza disponibilitatea informațiilor comparabile la nivelul zonei euro;
- a iniția elaborarea cadrului de raportare în materie de supraveghere al MUS.

Acest exercițiu a inclus implementarea modelelor ABE de raportare financiară (*Financial Reporting* – FINREP) și raportare comună (*Common Reporting* – COREP).

Deși s-a observat o anumită variație a comparabilității între jurisdicții, se preconizează că adoptarea standardelor tehnice de punere în aplicare ale ABE va îmbunătăți în continuare nivelul de comparabilitate. Cu toate acestea, pentru etapa pregătitoare s-a decis ca volumul de informații necesare în scopul supravegherii să nu fie limitat de cerința privind comparabilitatea perfectă.

Concepția viitorului cadru de raportare în materie de supraveghere a fost determinată de datele necesare pentru gestionarea unui SER centralizat. În consecință, variabilele incluse în cadrul de raportare sunt clasificate în funcție de diferitele profiluri de risc ale unei bănci, iar sistemul este considerat ca fiind flexibil, având în vedere faptul că progresele înregistrate de metodologiile de evaluare a diferitelor profiluri de risc vor continua să fundamenteze conceperea modelelor de date.

Înainte de adoptarea Regulamentului privind MUS, s-au realizat două colectări de date, însă niciuna dintre acestea nu a presupus solicitarea de date direct de la bănci. În schimb, datele au fost colectate de ANC prin intermediul schemelor naționale de raportare existente. A fost colectat un volum relativ mare de informații, care au ajutat la optimizarea elaborării SER centralizat.

Imediat după aprobarea Regulamentului privind MUS, BCE și ANC au convenit asupra unei colectări specifice de date, care include informații relevante pentru SER centralizat și care este, de asemenea, adaptată profilurilor de risc respective (de exemplu, riscul de lichiditate și riscul de dobândă). Datele care nu au fost disponibile imediat din partea ANC au fost solicitate direct de la bănci. Au fost furnizate orientări detaliate și au fost puse la dispoziție birouri de asistență și documente conținând întrebări și răspunsuri frecvente în cadrul BCE pentru ANC și la nivel național pentru bănci. Pentru colectările de date, se depun eforturi susținute în vederea coordonării eficiente a cererilor și a evitării suprapunerilor.

Posibilitatea de a dispune de aceste informații la momentul oportun este necesară pentru ca BCE să își exercite atribuțiile în materie de supraveghere. Prin urmare, BCE lucrează la îmbunătățirea seturilor de date relevante care vor veni în întâmpinarea nevoilor specifice ale MUS.

În paralel, BCE elaborează, de asemenea, sistemul de date necesar pentru recepția datelor și metadatelor în materie de supraveghere bancară la BCE, pentru stocarea, prelucrarea acestora (inclusiv validare și verificări de conformitate), pentru protecția confidențialității și diseminarea acestora. Acest sistem de date va cuprinde două componente principale:

- 1) date bazate pe standardele tehnice de punere în aplicare privind raportarea în materie de supraveghere, astfel cum au fost publicate de ABE în luna iulie 2013;
- 2) alte date periodice în materie de supraveghere care nu au fost armonizate de ABE.

Se preconizează instituirea pe etape a sistemului de date, finalizarea primei etape fiind programată pentru luna iulie 2014. Sistemul de date va fi legat de Registrul bazei de date a instituțiilor și companiilor afiliate (*Register of Institutions and Affiliates Database – RIAD*), care se preconizează că va conține informații instituționale și date operaționale cheie privind băncile și componența grupurilor bancare (respectiv date de referință). Sistemul va putea, de asemenea, să includă date bancare atât individuale, cât și consolidate (la nivel de grup).

7.3 CADRUL PRIVIND TAXELE DE SUPRAVEGHERE

În temeiul Regulamentului privind MUS, BCE va percepe o taxă anuală de supraveghere instituțiilor de credit cu sediul în statele membre participante și sucursalelor înființate într-un stat membru participant de către instituții de credit cu sediul într-un stat membru neparticipant. Taxele ar trebui să acopere, dar să nu depășească cheltuielile suportate de BCE în legătură cu atribuțiile sale în materie de supraveghere. Taxele se calculează la cel mai înalt nivel de consolidare în statele membre participante și se bazează pe criterii obiective privind importanța și profilul de risc al instituției de credit vizate, inclusiv activele sale ponderate în funcție de risc.

Până în prezent, activitatea în acest domeniu s-a axat pe:

- **inițierea elaborării mecanismului de calculare a taxei de supraveghere** – în anul 2013, BCE a examinat diferitele sisteme de taxe și abordări utilizate în Europa și la nivel internațional, în special în Statele Unite, în vederea identificării celor mai bune practici;
- **redactarea unui regulament al BCE privind taxele de supraveghere** – acest regulament va cuprinde modalitățile și criteriile de stabilire a taxei anuale de supraveghere care urmează să fie percepută (inclusiv detalii privind metodologiile), precum și procedura de facturare.

Următoarele etape vor fi finalizarea propunerilor privind metodologia aferentă taxei de supraveghere a BCE și emiterea unui regulament-cadru al BCE privind taxele de supraveghere, supus consultării publice (în prezent este preconizat pentru semestrul I 2014).

7.4 INFRASTRUCTURI INFORMATICE

Introducerea de noi operațiuni și procese operaționale pentru MUS este susținută de patru direcții de activitate în domeniul informatic:

- **servicii informatice partajate:** în sediul temporar au fost instalate stații de lucru noi pentru personalul MUS, la care se vor adăuga alte 1 100 de stații de lucru noi până la sfârșitul toamnei anului 2014. ANC se vor conecta la aplicațiile MUS prin CoreNet, actuala infrastructură de rețea utilizată de BCN (cu excepția BCN din Germania și Letonia, unde ar putea fi necesară adoptarea unei soluții diferite). Sunt în curs de analizare opțiuni privind schimburile de mesaje semnate și criptate cu ANC din afara SEBC;
- **colaborare, fluxul de lucru și gestionarea informațiilor:** un serviciu telefonic public de urgență pentru întrebări privind MUS este în curs de înființare (a se vedea secțiunea 7.6) și a fost inițiat un proiect privind un flux de lucru informatic (e-Contact);
- **planificarea resurselor instituției:** cerințele operaționale și soluțiile posibile pentru bugetul MUS, structura organizatorică și modificările legate de raportare au fost identificate împreună cu reprezentanții compartimentelor vizate și sunt în curs de analizare. În ceea ce privește calcularea costurilor, facturarea și colectarea și reconcilierea plăților (a se vedea secțiunea 7.3), BCE a identificat modulele SAP *Public Sector Collection and Disbursement* și *Tax and Revenue Management* drept soluții posibile. Este în curs elaborarea unui prototip, care va fi evaluată în timp util de reprezentanții compartimentelor vizate;
- **colectarea datelor, gestionarea calității datelor și aspecte analitice:** a fost inițiat proiectul privind Sistemul datelor bancare în materie de supraveghere (*Supervisory Banking Data System – SUBA*). Analiza operațională și tehnică a acestuia a fost finalizată. Crearea prototipurilor a fost inițiată în luna decembrie pentru a facilita colectarea și evaluarea timpurie a dosarelor de supraveghere (în cursul trimestrului I 2014), în conformitate cu noile standarde privind datele (ITS și XBRL). Cerințele operaționale privind cartografierea și reprezentarea băncilor semnificative în cadrul sistemului RIAD au fost analizate și abordate. De asemenea, au fost organizate ateliere cu utilizatorii operaționali ai SEBC pentru a colecta și a evalua cerințele operaționale pentru SER. Pentru a facilita procesul decizional și comunicarea privind aspecte legate de MUS, Comitetul pentru tehnologia informației (*Information Technology Committee – ITC*) al Eurosistemului/SEBC a început, de asemenea, să organizeze reuniuni în configurația MUS.

7.5 GESTIONAREA INFORMAȚIILOR

Prin crearea de sinergii, respectând totodată pe deplin separarea funcțională a mandatului de politică monetară al BCE de noua sa funcție de supraveghere, BCE a decis să reutilizeze și să își

adapteze politicile, practicile și instrumentele existente în materie de gestionare a informațiilor⁹ (respectiv sistemul DARWIN de administrare a documentelor și evidențelor) pentru MUS, întrucât s-a dovedit că acestea au îndeplinit cu succes cerințe similare în alte medii (de exemplu, comitetele BCE, CERS sau SEBC).

În ultimele luni, BCE a acordat ANC acces sigur la DARWIN și a amenajat spații de lucru pentru a sprijini activitatea privind etapa pregătitoare, organismele decizionale ale MUS, evaluarea cuprinzătoare și comitetele SEBC care se reunesc în configurație MUS. Fiecare spațiu de lucru cuprinde un portal sigur care oferă acces facil la informații și funcții avansate de recuperare și colaborare.

BCE concepe, de asemenea, soluții viitoare de gestionare a informațiilor pentru a sprijini procesele de supraveghere. Scopul acestora este de a oferi spații de lucru în care supraveghetorii de la BCE și de la toate ANC să poată face schimb de informații privind supravegherea prudențială și inspecțiile instituțiilor de credit cu ușurință și în conformitate cu cele mai înalte standarde de securitate a informațiilor. Acest proiect include conectarea ECS prin intermediul unei interfețe de utilizator care oferă un punct de intrare unic pentru mediul informațional al MUS, precum și un set de instrumente analitice și de raportare pentru ECS în vederea evaluării complete a riscurilor instituțiilor supravegheate și a cuantificărilor capitalului și lichidității acestora.

7.6 COMUNICARE

A fost creată o echipă specială de proiect în cadrul DG Comunicare și servicii lingvistice a BCE, pentru a coordona activitățile de comunicare externă ale MUS. MUS se va baza pe sinergiile existente din cadrul acestei DG și va avea la dispoziție purtători de cuvânt speciali pentru supraveghere, precum și personal care să coordoneze activitățile de traducere, activitățile de protocol și informare, traducerea și editarea textelor în limba engleză, comunicarea internă, întrebările din partea publicului, monitorizarea mijloacelor de comunicare și a mass-media. Politici-cheie în materie de comunicare sunt în curs de elaborare cu participarea Comitetului de comunicare al Eurosistemului/SEBC, pentru care s-a stabilit o nouă configurație MUS, care cuprinde și experți în comunicare la nivel înalt de la autoritățile competente.

Instrumentul-cheie de comunicare pentru MUS va fi website-ul. O nouă secțiune intitulată „Supravegherea bancară” a fost lansată pe website-ul BCE la data la care Parlamentul European

⁹ Orice informație, indiferent de mediu sau format, legată de politicile, atribuțiile, activitățile sau deciziile BCE (inclusiv atribuțiile și activitățile îndeplinite sau realizate în conformitate cu dispozițiile Statutului SEBC și al BCE) care provine de la BCE sau este deținută de aceasta.

a votat cu privire la Regulamentul privind MUS. Această secțiune temporară este extinsă treptat, fiind completată cu informații privind MUS.

În paralel, este în curs de dezvoltare un nou website dedicat MUS, a cărui lansare este programată pentru luna noiembrie 2014, când MUS va deveni pe deplin operațional. Cerințele de bază privind comunicarea în cadrul MUS – pe lângă aspectele cuprinse în Acordul interinstituțional încheiat între Parlamentul European și BCE – sunt în curs de colectare și evaluare. Acestea vor fundamenta conținutul și structura noului website.

Deși trebuie să existe o separare clară, funcțională între mandatul de politică monetară al BCE și noua sa funcție de supraveghere, informațiile privind MUS vor fi disponibile atât pe website-ul principal al BCE, cât și pe website-ul de sine-stătător al MUS.

Se așteaptă ca noile atribuții în materie de supraveghere ale BCE să determine o creștere considerabilă a numărului de întrebări din partea publicului privind aspecte legate de aceste noi atribuții. În urma rezultatelor unui sondaj privind gestionarea întrebărilor din partea publicului în contextul funcției de supraveghere, precum și a unui studiu de fezabilitate, BCE are în vedere sporirea capacității funcției sale de gestionare a întrebărilor din partea publicului.

8 ASUMAREA RĂSPUNDERII

Cadrul privind răspunderea este esențial pentru transparența, legitimitatea și independența deciziilor în materie de supraveghere, permițând totodată MUS să își îndeplinească atribuțiile de supraveghere în mod eficace și eficient. Regulamentul privind MUS instituie un cadru de răspundere substanțial și robust.

Pentru punerea în aplicare a Regulamentului privind MUS, BCE răspunde în fața Parlamentului European și a Consiliului UE și/sau, după caz, a Eurogrupului, în prezența reprezentanților statelor membre participante din afara zonei euro. În acest scop, Regulamentul privind MUS prevede diferite canale de răspundere, întrucât raportarea are loc nu numai către aceste două instituții, ci și în fața Comisiei Europene și a parlamentelor naționale. Regulamentul privind MUS stabilește, de asemenea, proceduri clare de numire a președintelui și vicepreședintelui Consiliului de supraveghere.

8.1 RĂSPUNDEREA ÎN FAȚA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI UE

La data de 12 septembrie 2013, Parlamentul European și BCE au semnat o declarație prin care ambele instituții se angajau să încheie în mod oficial un **Acord interinstituțional** privind modalitățile practice de exercitare a controlului democratic și de monitorizare a exercitării atribuțiilor conferite Băncii Centrale Europene în cadrul MUS, cu alte cuvinte, clarificând modul de transpunere în practică a dispozițiilor relevante legate de răspundere din Regulamentul privind MUS. Cu această ocazie, președinții Parlamentului European și BCE și-au declarat, de asemenea, intenția de a avansa rapid cu procedura de selecție pentru numirea președintelui Consiliului de supraveghere.

Regulamentul privind MUS a intrat în vigoare la data de 3 noiembrie 2013, iar acordul interinstituțional, la 7 noiembrie 2013. Deși nu se menționează explicit în Regulamentul privind MUS, Consiliul UE a încheiat, de asemenea, un **memorandum de înțelegere** cu BCE, în care se detaliază dispozițiile din Regulamentul privind MUS legate de cooperarea dintre cele două instituții în chestiuni legate de MUS. Memorandumul de înțelegere a intrat în vigoare la 12 decembrie 2013.

Un canal principal de asumare a răspunderii este reprezentat de audieri periodice și schimburi ad-hoc de opinii cu președintele Consiliului de supraveghere în cadrul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (ECON) a Parlamentului European, precum și în cadrul Eurogrupului. Publicarea acestui raport trimestrial va fi însoțită de o primă audiere în cadrul ECON, care este planificată pentru data de 4 februarie 2014. Acordul interinstituțional stabilește, de asemenea, parametrii pentru cooperarea MUS în cadrul anchetelor parlamentare și pentru discuțiile orale confidențiale cu președintele Consiliului de supraveghere, care fac obiectul unor măsuri adecvate de protejare a confidențialității, respectiv toți participanții trebuie să semneze acorduri de confidențialitate. ECON va primi o evidență a reuniunilor Consiliului de supraveghere, precum și informații fără caracter confidențial la finalul unui proces de lichidare a unei instituții de credit. Actele juridice ale BCE legate de atribuțiile în materie de supraveghere care fac obiectul unei consultări publice vor fi transmise în prealabil Parlamentului.

În ceea ce privește alte canale specifice de răspundere și raportare, în perioada de tranziție vor fi prezentate rapoarte trimestriale Parlamentului European, Consiliului UE și Comisiei Europene, precum și un raport anual Parlamentului European, Consiliului UE, Comisiei Europene și Eurogrupului. Raportul anual va fi transmis, de asemenea, parlamentelor naționale ale statelor membre participante, care pot formula întrebări și observații. O descriere generală a conținutului

principal al rapoartelor trimestriale și anuale a fost deja elaborată în acordul interinstituțional și în memorandumul de înțelegere.

În concordanță cu rolul însemnat conferit în Regulamentul privind MUS președintelui Consiliului de supraveghere pentru îndeplinirea obligației de asumare a răspunderii, președintele va prezenta raportul anual în fața ECON și a Eurogrupului, în prezența reprezentanților statelor membre participante din afara zonei euro. Se preconizează publicarea primului raport anual până la sfârșitul anului 2014. În conformitate cu acordul interinstituțional, acesta va fi publicat pe website-ul BCE. Membrii Parlamentului European și ai Consiliului UE vor putea adresa întrebări orale și scrise președintelui Consiliului de supraveghere. Întrebările scrise și răspunsurile la acestea vor fi publicate pe website-urile Parlamentului European și BCE. Publicul larg va avea, de asemenea, ocazia de a formula observații și de a adresa întrebări privind acest aspect și alte aspecte legate de MUS, care vor fi sintetizate într-un set de întrebări și răspunsuri frecvente (a se vedea, de asemenea, secțiunea 7.6).

Unele dintre dispozițiile relevante ale Regulamentului privind MUS au fost deja puse în aplicare la momentul transmiterii acestui prim raport trimestrial privind MUS. Acestea se referă în special la procedura de selecție deschisă pentru numirea președintelui Consiliului de supraveghere. Datorită cooperării foarte bune dintre Parlamentul European, Consiliul UE și BCE, etapele preconizate în Regulamentul privind MUS și detaliate în acordul interinstituțional și în memorandumul de înțelegere au fost urmate în mod accelerat, conducând la numirea președintelui, dna Danièle Nouy, de către Consiliul UE la data de 16 decembrie 2013. În urma propunerii Consiliului guvernatorilor din data de 22 ianuarie 2014 de numire a dnei Sabine Lautenschläger în funcția de vicepreședinte al Consiliului de supraveghere, dna Lautenschläger este programată la data de 3 februarie 2014 pentru o audiere publică de confirmare și un vot privind candidatul nominalizat pentru funcția de vicepreședinte în fața Comisiei pentru afaceri economice și monetare (ECON) a Parlamentului European. Etapele procedurii de selecție deschise care au condus la propunerea Consiliului guvernatorilor privind președintele au inclus transmiterea proiectului de anunț pentru ocuparea postului către Parlamentul European și Consiliul UE, precum și furnizarea unei liste scurte de candidați pentru postul respectiv. ECON a derulat, de asemenea, o audiere publică de confirmare și o sesiune de votare a candidatei nominalizate pentru funcția de președinte.

În absența președintelui Consiliului de supraveghere, membrii Parlamentului European au transmis întrebări președintelui BCE privind pregătirile pentru MUS, cărora li s-au oferit răspunsuri care au fost publicate pe website-urile Parlamentului European și BCE. De asemenea, președinta Consiliului de supraveghere a răspuns la întrebări suplimentare de la numirea acesteia la data de 16 decembrie 2013. În conformitate cu acordul interinstituțional,

Parlamentul a primit, de asemenea, la 4 februarie 2014 și înainte de consultarea publică care va fi lansată la 7 februarie 2014, proiectul de regulament-cadru, care reprezintă unul din elementele-cheie ale activității pregătitoare a MUS.

9 URMĂTOARELE ETAPE ȘI PROVOCĂRILE VIITOARE

Una dintre principalele provocări căreia BCE a trebuit să îi facă față a fost natura și amploarea fără precedent a noilor atribuții. În plus, calendarul pentru instituirea MUS este foarte restrâns, mult mai scurt decât cel disponibil pentru instituirea BCE și a politicii monetare unice.

O altă dificultate au constituit-o modificările survenite în program. Data de la care BCE trebuie să își asume noile atribuții în materie de supraveghere a fost transferată treptat din martie în noiembrie 2014, ceea ce a presupus ajustări constante ale tuturor calendarelor (de exemplu, afectând procesele decizionale, calendarul de supraveghere, pregătirile logistice, recrutarea și constituirea ECS).

Înainte de următorul raport trimestrial, planificat pentru luna mai 2014, BCE va trebui să abordeze, în special, următoarele trei provocări:

- în ceea ce privește recrutarea majorității personalului în domeniul supravegherii și înființarea ECS, responsabile de supravegherea zilnică a aproximativ 130 de bănci semnificative, BCE trebuie să creeze condițiile pentru o interacțiune fructuoasă între personalul situat în „centru” și personalul ANC. O gestionare eficientă este esențială pentru MUS, datorită implicării unor persoane cu calificări înalte, care lucrează pentru atingerea aceluiași obiectiv, dar care pot fi angajate de autorități diferite în orașe diferite;
- funcționarea Consiliului de supraveghere în cel mai eficient mod posibil, încă de la început, va fi esențială. În perioada premergătoare asumării atribuțiilor în materie de supraveghere de către BCE este necesară adoptarea mai multor decizii fundamentale, nu numai a celor care vor determina funcționarea globală a MUS, ci și a celor privind dezvoltarea și calibrarea în continuare a metodologiilor de supraveghere și de evaluare a riscurilor aplicabile la nivelul întregului MUS, pentru a permite BCE să adopte deja decizii privind capitalul și lichiditatea în anul 2014. Acest lucru este relevant, de asemenea, pentru evaluarea cuprinzătoare; mai multe detalii privind această evaluare au fost comunicate recent;

- în urma redactării acestui prim raport trimestrial, BCE va depune eforturi în vederea întâmpinării așteptărilor legitime în privința răspunderii și a transparenței, care decurg din acordul interinstituțional și din memorandumul de înțelegere. BCE se angajează pe deplin să își exercite responsabilitățile în conformitate cu aceste acorduri.